

Az új szerkesztő bemutatja terveit és önmagát

Tisztelettel köszöntöm az Olvasót!

A Credo ars poeticája

Szerényen, a mai valóságot figyelembe véve, egyházi és társadalmi életünk ismeretében, európai kontextusban, de nem Európa-centrikusan kívánom szerkeszteni lapunkat. Kiadványunk szándéka megszólítani és megszólaltatni evangélikus értelmiségünket, így sajátos értékeinket felkutatni, őrizni és közreadni, tanulni, gazdagítani írókat és olvasókat egyaránt.

Szándékunkat borítólapunk is illusztrálja:

Credo – az Apostoli hitvallás első szava: hiszek. Az egyes szám első személy jelöli szabadságunkat: én mondom, ha tudom és akarom mondani. Ugyanakkor jelöli az egész történelmi kereszténységhez való tartozásunkat, hiszen a Credo az 1. évezred ökömenikus hitvallása, keresztény hitünk veretes foglalatja, amit saját szavunkkal és gondolkodásformánkban mai nemzedékünknek is újra kell értelmezni és hitelesen továbbadni. A credo ige jelen időben szerepel. Tudom, van aki csak múlt időben tudja elmondani: hittem – mint egykor az emmausi tanítványok. Mi szeretnénk a jelen időt mindig komolyan venni.

Evangélikus – ez a jelző identitásunkat jelöli. Önazonosságunkat tartva, nyitottak akarunk lenni minden testvéregyház felé, sőt a világ vallásai és meghatározható vallás nélkül élő emberek felé is.

Evangélikusságunk álláspontot jelöl és életformát is. Más szóval egy bizonyos koordináta rendszert, amiben mindent elhelyezhetünk és egyfajta morális értékrendszert és tartást, amit nem kell szégyellnünk a 20. század végén, és egy új évezred küszöbén sem.

Evangélikusságunk a kereszténység nagy családján belül Jézus Krisztus személyében, szavában, életében, egész szolgálatában látja hite és életgyakorlata tájékozási pontját, alapját, erőforrását. Ezért tartja a Jézusról szóló és Jézustól való evangéliumot valóban jó hírnek és akarja továbbadni nemzedékről nemzedékre. A valódi evangélikus öntudat több, mint csupán evangélikus háttér. A jelenben és jövőben is érvényes gondolkodásmód és életstílus.

Természetesen nemcsak evangélikusoktól kérek cikket, hiszen egymás hite és ismerete útján kölcsönösen gazdagodhatunk a kereszténység más felekezeteinek képviselői által is.

Műhely, értelmiségi műhely. Az értelmiség kifejezés olvasatomban nem diplomához kötött rang, hanem mentalitás és magatartásforma. Evangélikus értelmiségi az, aki hívő emberként is használja értelmét, logikusan szeret és akar gondolkodni, használja az eszét anélkül, hogy trónra ültetné. Szívesen tájékozódik a mai világban, és ha ismeretek birtokába jutott, azt készséggel osztja meg kortársaival.

A műhely munkahelyet jelent általában, én elsősorban funkcionálisan értem – nem lokálisan, úgy, amint ma hazai, nemzetközi, felekezetközi konferenciákon értik – ahol alkalom nyílik szabad véleménynyilvánításra, véleménycserére, az igazság keresésére szeretetben és toleránsan, de nem parttalan anarchiában és mindig nem csupán kritikusan, hanem kreatív szándékkal.

Műhelyünk jelképe is lehet a borítón látható nyitott kapu: várjuk az olvasót és író, aztán nem zárkozunk be elszigetelve magunkat környezetünktől, vagy az adeptusok felsőbbrendűségi érzésével nem nézzük le az értelmiség körén kívül élőket.

Az értelmiség kifejezésben az igényességet érzem fontosnak, szellemi, lelki, kulturális dimenzióban egyaránt. Nem a származási nemesség elit-tudata, hanem „kiművelt fők” és tág szívű emberek szolgálatkészsége jellemezheti íróinkat és olvasóinkat egyaránt. Nem csupán könnyű olvasmányt ígérő cikket kérek, de olyat is, amin rágódni és gondolkodni kell, hogy megértsük, természetesen kerülve a „szakzsargon”, ami természettudós, társadalomtudós, pszichológus, teológus gyakori kísértése korunkban. Másként: olyan cikket nem akarok közölni, amit én sem értek, mert természetes igényem, hogy bármely szakterületről érkezik a cikkíró, szeretetből írjon közérthetően.

Tisztában vagyok korlátainkkal, határainkkal is.

Tudom, hogy olyan publikáció, ami egy évben kétszer, később majd reménység szerint négyszer jelenik meg, nem lehet újságszerű, naprakész. Nem a nóvum, hanem a tartalom kell, hogy jelentős legyen.

Belátom, hogy fogyó létszámú evangélikus értelmiségünk nem tudja a mai bonyolult élet minden területét megismerni és megismertetni, arra reflektálni és még inkább formálni.

Tudom, hogy szerény kereteink között sem az írók, sem a kiadó számára nem üzleti vállalkozás megjelenésünk. Ezért vagyok hálás egyházunknak, hogy lapunk kiadását fontosabbnak tartja, mint bármely üzleti vállalkozást.

Különös figyelemmel fordulok tanáraink felé, mint akik szakismerettel és életismeretükkel egyaránt segíthetnek. Ha minden mai evangélikus iskolánk tanári kara szívügyének tekinti a Credo megjelenését, tartalmát és terjesztését, úgy nagyon lehetünk előre a magyar evangélikus értelmiség szolgálatában.

Jelen számunk szerkesztői tervezése csak részben az én munkám, a következő, a Reformáció ünnepe előtt megjelenő lapunkat már teljességében én szerkeszthetem a Szerkesztő Bizottság közreműködésével.

A szerkesztő önmagáról

Budapesten születtem 1926-ban, a Fasori Gimnáziumban érettségiztem, Sopronban az Erzsébet Tudomány Egyetem Teológiai Fakultásán tanultam (1944-48), 50 éve szenteltek lelkésszé. Ösztöndíjasként az Egyesült Államokban és Svédországban tanulhattam, 35 évig szolgáltam a Budapest-Deák téri Gyülekezetben (1954-89). Párhuzamosan gyülekezeti munkámmal főleg a Lutheránus Világszövetség és az Egyházak Világtanácsa Keretében dolgoztam. Tizenegy évig voltam tagja a Római

Katolikus Egyház és Lutheránus Világszövetség Közös Dialógus Bizottságának, három világgyűlésen vehettem részt. 1967-68-ban teológiai doktorátust szereztem, 1984-93-ig tanítottam az Evangélikus Teológiai Akadémián, közben négy földrész sok országát bejártam.

Valamit „sajtós” múltamról: 1949-ben jelent meg első cikkem magyarul, 1989-96 között a Lelkipásztort szerkesztettem, 1993-tól 1998-ig a Magyar UNESCO Média Albizottságának tagja voltam, s hazánkat Párizsban nemzetközi UNESCO Média konferencián képviselhettem. Hetven éves koromban arany tollal tüntettek ki, majd ugyanebben az évben nívódíjat kaptam a Magyar Rádiótól (Bartók Adó) a két és fél éves Bach kantáta sorozatban kifejtett teológus működésemért. Különböző publikációkban cikkem jelent meg angolul, svédül, németül és szerbül. Jelenleg a Károly Gáspár Református Egyetem Teológiai Fakultásán tanítok vendégprofesszorként általános ökumenikát és a Római Egyház II. Vatikáni Zsinata utáni élete bemutatását az Ökumenika, illetve Felekezettudományi Tanszékén. Több Ökumenikus Bizottságnak és szervezetnek vagyok tagja.

Amennyiben és ameddig el tudom látni a Credo szerkesztői szolgálatát, megkísérlem, hogy eleget tegyek az elvárásoknak és saját vízióimnak, abban a reményességben, hogy szolgálatom „nem lesz hiábavaló az Úrban”. – Megbecsüléssel gondolok a Credo előző szerkesztőjére, Bárdossy Györgyre; a Credo elődeinek (Üzenet, Diakonia) sajtószolgálatára, egykori és jelenlegi szerkesztőbizottsági tagjaira.

Munkánkra az Egyház Urának áldását kérem!

H. K.